Plak asseblief die strepieskode-etiket hier	TOTALE PUNTE

INTERNASIONALE SEKONDÊRE SERTIFIKAAT-EKSAMEN
NOVEMBER 2024

TOERISME

EKSAMENNOMMER

Tyd: 3 uur | 200 punte

LEES ASSEBLIEF DIE VOLGENDE INSTRUKSIES NOUKEURIG DEUR

1. Hierdie vraestel bestaan uit 24 bladsye en 'n Bylaag van 4 bladsye (i–iv). Maak asseblief seker dat jou vraestel volledig is. Verwyder die Bylaag uit die middel van die vraestel. Die Bylaag bevat die volgende:
   - **BYLAAG A: Kom ons gaan Oos – Mauritius**
   - **BYLAAG B: Wêreldtydsonekaart**
   - **BYLAAG C: Konsepkaart rubriek**
2. **Beantwoord AL die vrae op die vraestel en dien dit aan die einde van die eksamen in. Onthou om jou eksamennommer in die spasie hierbo te skryf.**
3. 'n Nie-grafiese, nie-programmeerbare sakrekenaar mag gebruik word. Toon alle berekeninge.
4. Dit is in jou eie belang om netjies en leesbaar te skryf en jou werk netjies aan te bied.
5. Skenk spesiale aandag aan spelling en sinskonstruksie.
6. Kandidate moet kleurpenne of -potlode gebruik om die konsepkaart te voltooi.
7. Kandidate moet bladsy 20 en 21 gebruik om die konsepkaart te konstrueer.
8. Drie blanko blaaie (bladsy 22 tot 24) is aan die einde van die vraestel ingesluit. As jy nie genoeg spasie vir 'n vraag het nie, gebruik hierdie bladsye. Dui duidelik die vraagnommer van jou antwoord aan indien jy hierdie ekstra spasie gebruik.

VRAAG	PUNTE TOEKENNING	PUNT BEHAAL	GEMIDDELDE TYD PER VRAAG
1	25		30 minute
2	41		30 minute
3	37		30 minute
4	25		25 minute
5	44		35 minute
6	28		30 minute
Totaal	**200**		180 minute

IEB Copyright © 2024

VRAAG 1

'n Deel van Toerisme vereis dat jy as 'n spanlid deelneem aan 'n Bedryfsverwante Uitvoering/Prestasie taak. (IVP).

1.1 **Noem** en **verduidelik** die aard van jou IVP en **beskryf** die doelstellings van jou span.

(4)

1.2 **Verduidelik** hoe jou sterkpunte en jou spanmaats se sterkpunte gehelp het om kwaliteit diens te lewer en die span se doelwitte te bereik.

(4)

1.3 **Verduidelik** die belangrikheid van spanwerk t.o.v. die verskaffing van kwaliteit kliëntediens.

(3)

IEB Copyright © 2024

1.4 **Noem** en **verduidelik** die stadiums van spanvorming.

(10)

1.5 **Kies** EEN van die stadiums van spanvorming en **deel** jou persoonlike ondervinding van hierdie fase in jou deelname aan die IVP.

(4)
[25]

IEB Copyright © 2024

VRAAG 2 Verwys na die **Wêreldtydsonekaart (BYLAAG B)**

2.1 **Noem** DRIE reisdokumente wat internasionale toeriste wat die SADC-streek binnekom by die toegangspunte moet hê.

___

___

___

___

(3)

2.2 **Gee** VIER veiligheidsmaatreëls wat toeriste moet neem wanneer hulle in 'n vreemde land reis.

___

___

___

___

(4)

2.3 Verwys na die strokies hieronder:

[Bron: Maxine.com]

2.3.1 Na watter konsep van tydsones word daar in die strokies verwys?

(1)

2.3.2 **Verduidelik** die konsep wat jy in Vraag 2.3.1 geïdentifiseer het en verskaf TWEE redes waarom sommige lande dit implementeer.

(4)

2.3.3 Die vrou in die strokies demonstreer 'n algemene wanopvatting aangaande DBT. **Wat** is dit? Verduidelik hoekom dit verkeerd is.

(5)

2.4 Sodra 'n toeris hul bagasie by immigrasiekontrole op 'n internasionale lughawe gekry het, sal hulle moet kies om deur die rooi kanaal of die groen kanaal te gaan. **Onderskei** tussen hierdie twee kanale.

(2)

IEB Copyright © 2024

2.5 Graad 10 Toerisme leerders neem 'n 14-uur vlug van Harare na Sydney, terwyl graad 12 leerders 'n 9-uur vlug van Kaapstad na Kaïro neem. **Identifiseer** watter van hierdie twee grade waarskynlik vlugvoosheid sal ervaar. **Verduidelik** jou antwoord.

(4)

2.6 Tinotenda is 'n Swazi-toeris wat pas om 00:00 op 24 Maart in Vancouver aangekom het. Hy bel 30 minute later sy broers en susters om hulle te laat weet dat hy veilig aangekom het. **Bereken** die datum en tyd wanneer sy broers en susters die oproep in eSwatini sal ontvang. **Toon alle berekeninge.**

(5)

2.7 'n Gesin van Tokio, Japan, vlieg na Suid-Afrika vir die Netbal Wêreldbeker. Hulle neem 'n aansluitende vlug wat op 4 Julie om 18:30 vanaf Perth-lughawe vertrek. Die vlug duur 9 ure. **Dagligbesparingstyd (DBT) word toegepas**. **Bereken** hulle aankomstyd op OR Tambo-lughawe, Johannesburg (plaaslike tyd). **Toon alle berekeninge.**

(5)

IEB Copyright © 2024

2.8 Onderskei tussen vlugvoosheid en vlugmoegheid.

(4)

2.9 Adviseer 'n groep toeriste oor hoe om vlugvoosheid tot die minimum te beperk.

(4)
[41]

VRAAG 3

Bestudeer die wisselkoerstabel hieronder, soos op 25 Desember 2023 en beantwoord die vrae wat volg.

LAND / STREEK	GELDEENHEID KODE	BKK in ZAR	BVK in ZAR
Engeland	GBP	22,3657	23,4790
Europa	EUR	19,0895	20,3841
Verenigde State van Amerika	USD	17,1327	18,4932
Japan	Yen	0,1143	0,12984
Botswana	Pula	1,3618	1,3786
Mauritius	Rupee	0,4107	0,42101

[Aangepas uit: <http://www.x-rates.com> op 25 Desember 2023]

3.1 **Verduidelik** BVK en BKK. **Verduidelik** hoekom daar 'n verskil tussen die TWEE is.

(4)

3.2 **Onderskei tussen** die koopkrag van 'n Afrika toeris (van die SAOG streek) in Europa **en** hulle koopkrag in Engeland.

(4)

IEB Copyright © 2024

3.3 **Verduidelik** die term swak geldeenheid. Wat is die implikasies van 'n swak geldeenheid?

(3)

3.4 Watter impak het 'n sterk geldeenheid op uitgaande toeriste?

(3)

3.5 Tino is 'n toeris van **Suid-Afrika** wat na die VSA reis. Hy ruil R50 000 om. **Hoeveel** van die buitelandse geldeenheid sal hy ontvang? **Toon alle berekeninge**.

(4)

3.6 Noem en verduidelik EEN rede waarom geldeenhede kan wissel.

(3)

IEB Copyright © 2024

3.7 **Verduidelik** die **positiewe** en **negatiewe** effekte van die verandering in 'n land se geldeenheid van sterk na swak.

(4)

3.8 Voltooi die onderstaande tabel – Betalingsmetodes vir reisigers

	Metode 1	Metode 2
TWEE betalingsmetodes wat reisigers kan gebruik		
Voordele		

(4)

3.9 **Twee Suid-Afrikaanse** niggies reis na die **VSA en Europa**. Terwyl sy in die VSA is, koop **Tino** 'n tweedehandse Rolex vir $150. Haar niggie, **Michelle**, wat deur Europa toer, koop dieselfde horlosie vir €150. **Identifiseer** wie die horlosie teen 'n goedkoper prys gekoop het. **Toon alle berekeninge**.

(5)

IEB Copyright © 2024

3.10 Waar kan 'n inkomende toeris **wettig** buitelandse valuta verkry?

(3)
[37]

IEB Copyright © 2024

VRAAG 4

Vir jou PAT vanjaar is jy gevra om plaaslike toerismeprodukte/dienste te ondersoek en 'n besigheid saam te stel wat die potensiaal het om in 'n unieke toerisme-onderneming te ontwikkel om meer toeriste te help lok.

4.1 Gebruik enige VIER **Ps** van die bemarkingsmengsel en **beskryf** hierdie onderneming/diens.

(8)

4.2 **Verduidelik** die belangrikheid van die uitvoering van 'n SSGB-analise voordat jy 'n besigheid begin.

(2)

IEB Copyright © 2024

4.3 **Verskaf** 'n SSGB-analise vir jou onderneming.

IEB Copyright © 2024

(10)

4.4 **Stel** TWEE maniere **voor** om die diens by die onderneming wat in Vraag 4.1 beskryf is, te verbeter.

(2)

4.5 **Identifiseer** TWEE tipes bemarkingsmetodes.

(2)

4.6 Watter bemarkingsmetode sou jy gebruik om die onderneming in Vraag 4.1 te bemark?

(1)
[25]

IEB Copyright © 2024

VRAAG 5

Verwys na **BYLAAG A (met 5 bronne) bladsy i en ii: Kom ons gaan Oos – Mauritius** en gebruik dit om die volgende vrae te antwoord.

5.1 Wat maak Chamarel die beste toeristebestemming volgens die uittreksel?

____

____ (1)

5.2 Watter effek sal 'n instroming van toeriste op Chamarel hê?

____

____ (2)

5.3 Watter effek kan Chamarel op die BBP groei van Mauritius hê?

____

____

____

____

____

____

____

____ (4)

5.4 Met verwysing na **Bron 4**, verduidelik die uitdagings wat die Toerisme-bedryf van Mauritius in die gesig staar.

____

____

____

____

____

____ (4)

IEB Copyright © 2024

5.5 Die grafiek in **Bron 5** toon Mauritius se toerisme statistieke van Julie 2020 tot Januarie 2023.

5.5.1 **Gee** 'n rede vir die afname in inkomste vanaf Julie 2020 tot Julie 2021.

____

____ (1)

5.5.2 **Verskaf** 'n moontlike rede vir die toename in toerisme inkomste, na Januarie 2022.

____

____

____ (1)

5.5.3 Volgens jou kennis van toerisme, stel DRIE maniere voor waarop Mauritius toerisme-inkomste bo die $484 927 van Januarie 2023 kan verhoog.

____

____

____

____

____

____ (3)

5.6 Volgens **Bron 3**, kies ongeveer 40% van besoekers om nie by die groot hotelle te bly nie, maar verkies kleiner akkommodasie soos lodges en huurwoonstelle. Verduidelik hoe hierdie syfers 'n **negatiewe** en **positiewe** impak op die plaaslike gemeenskap kan hê.

____

____

____

____

____

____ (4)

IEB Copyright © 2024

5.7 Mauritius as 'n geheel is bekommerd oor volhoubaarheid. Met verwysing na **Bron 2**, watter volhoubaarheidsmaatreëls is deur die owerhede ingestel?

(4)

5.8 5.8.1 Wat kan die moontlike **positiewe** en **negatiewe** impak van die gebruik van sonpanele op die klein toerisme-instansies van Mauritius wees?

(2)

5.8.2 "Meeste van die hotelgroepe in Mauritius het sertifikasie van internasionale organisasies soos *Earth Check* en *Green Globe* verkry." Met behulp van voorbeelde uit **Bron 2**, **verduidelik** hoekom hierdie hotelle sertifikasie verkry het.

(3)

5.9 5.9.1 **Noem** enige TWEE beginsels van *Fair Trade* Toerisme (FTT) in **Bron 2 en 3**.

(2)

IEB Copyright © 2024

5.9.2 Ondersteun jou antwoord met bewyse uit die bronne.

(2)

5.10 Watter pilaar van volhoubare toerisme word hoofsaaklik in **Bron 4** genoem?

(1)

5.11 Met behulp van die bronne wat verskaf is, toon jou begrip van die term 'Vermenigvuldigereffek' en verduidelik hoe die plaaslike gemeenskappe in Mauritius daarby sal baat.

(10)
[44]

IEB Copyright © 2024

VRAAG 6 KONSEPKAART

In die tweede deel van jou PAT vanjaar, was jy vereis om 'n moontlike onderneming te identifiseer wat waarde sou toevoeg aan 'n toeriste-aantreklikheid of diens.

Verwys na die nasienrubriek in die bylaag om 'n konsepkaart te konstrueer waarin jy die impak van hierdie besigheidsgeleentheid op die toerismebedryf **EN** op die **drievoudige basislyn evalueer**.

Sluit die volgende op kou konsepkaart in:

- 'n Titel wat jou unieke geleentheid/onderneming verduidelik.
- Beklemtoon die Unieke Verkooppunt van jou onderneming en verskaf kenmerke van 'n suksesvolle besigheid wat jy graag in jou onderneming wil sien.
- Noem hoe jy jou onderneming op streeks- en internasionale vlak sal bemark.
- Beskryf hoe die onderneming die plaaslike gemeenskap sal bevoordeel (Vermenigvuldigereffek).
- Die drie faktore wat volhoubare en verantwoordelike toerisme affekteer.
- Evalueer die impak wat die onderneming op toerisme mag hê.
- **Die onderlinge verwantskappe tussen die bogenoemde konsepte insluitend hul oorsake en gevolge.**
- Gebruik 'n sleutel met verskeie kleure om tussen die konsepte te onderskei.

Konstrueer jou konsepkaart op die volgende twee bladsye. **[28]**

IEB Copyright © 2024

Konsepkaart

IEB Copyright © 2024

Konsepkaart

Totaal: 200 punte

IEB Copyright © 2024

ADDISIONELE SPASIE (ALLE VRAE)

ONTHOU OM DUIDELIK BY DIE VRAAG AAN TE DUI DAT JY DIE EKSTRA SPASIE GEBRUIK HET OM TE VERSEKER DAT ALLE ANTWOORDE NAGESIEN WORD.

IEB Copyright © 2024

IEB Copyright © 2024